

CLUB DE LECTURA

Baltasar Porcel

L'emperador o l'ull del vent

26 d'abril de 2010
a les 19:30h

BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

FIGUERES

Autor

Baltasar Porcel Pujol neix a Andratx, Mallorca, el 14 de març de 1937. Viu al seu poble nadiu en un ambient mariner i pagès, fins que es trasllada a Palma, a estudiar comerç. Al disset anys comença a treballar en una impremta i aviat col·labora al *Diario de Mallorca*. Del 1957 al 1959 fa el soldat a marina. En aquesta època col·labora amb Camilo José Cela a *Papeles de Son Armadans*.

El 1960 s'instal·la a Barcelona, on treballa en una empresa de mobles, i es va vinculant, sobretot de la mà de Joan Triadú, als ambients culturals. Durant els anys seixanta està lligat al món del teatre; fa de corrector de proves en castellà a diverses editorials; escriu articles setmanals al *Diario de Barcelona* i dirigeix una col·lecció de guies turístiques, entre d'altres ocupacions.

Fou director de l'empresa editora de la revista *Destino*, (1975-77) dins la nova línia de catalanització i politització. Fa estades —sovint per la feina, però també per enriquiment personal— per tot Europa, pel Mediterrani, per Amèrica del Nord i del Sud, per l'Extrem Orient, a l'Àfrica...

Tot i que la seva obra no de ficció és reconeguda en tots els camps que ha conreat (assajos, llibres de viatges, biografies...), amb la seva obra narrativa ha bastit un món mediterrani i aventurer, del qual sobresurten les narracions del cicle d'Andratx, d'un marcat to elegíac. A partir de la mitificació tràgica i poètica del seu poble nadiu, articula una metàfora de l'ésser humà, de les seves passions, de la lluita per forjar-se un destí. El gruix de la seva obra narrativa és format per *Solnegre* (1961), *La lluna i el "Cala Llamp"* (1963), novel·les que reflecteixen el món balear, rural i mariner. Més endavant, amb la publicació d'*Els argonautes* (1968), obra de maduresa creativa, presenta el microcosmos mític sobre el qual basteix bona part de la narrativa posterior, com ara *Difunts sota els ametllers en flor* (1970), *Cavalls cap a la fosca* (1975) i *Les primaveres i les tardors* (1986).

Amb el recull de contes *Reivindicació de la vídua Txing* (1977), la seva obra, sense abandonar el mite d'Andratx, es fa més cosmopolita, evolució que es confirma en les novel·les *Les pomes d'or* (1980) i *Els dies immortals* (1984) i en els relats *El misteri de l'alzinar* (1982). D'altra banda, en les novel·les *El divorci de Berta Barca* (1989), *Lola i els peixos morts* (1993) i *Ulisses a alta mar* (1997) es decanta per la sàtira d'una certa societat, on fa paleses afinades observacions i reflexions crítiques sobre la realitat més immediata.

Amb la novel·la *El cor del senglar* (2000), desplega un món aventurer, visceral, brillant i misteriós, després escriu *L'Emperador o l'ull del vent* (2001), *Olympia a mitjanit* (2004) i *Cada castell i totes les ombres* (2008).

L'any 1991 edicions Proa inicia la publicació de la seva obra completa. Així, doncs, la seva obra dramàtica, aplegada al volum 7 de l'*Obra Completa*, amb el títol de *Les màscares* (1997) conté entre d'altres, *Els condemnats* (premi Ciutat de Palma 1959), *La simbomba fosca*, *Romanç de cec*, *El general*, *L'inspector*, *Èxode* i *El dolços murmuris de la mar*. L'autor explora tant les experiències del teatre de l'absurd com les possibilitats d'un nou teatre de contingut satíric.

Les seves novel·les i llibres les ha escrit originàriament en català, però alguns d'ells han estat reescrits al castellà pel mateix autor. Així mateix, moltes d'aquestes obres s'han traduït a altres idiomes com el francès, l'anglès, l'alemany, l'italià, l'eslovè o el vietnamita.

En premsa escrita, crea un estil periodístic propi tant en l'article de opinió com en l'entrevista en profunditat. Compila a *Grans catalans d'ara* (1972) diverses entrevistes amb personalitats catalanes que ja havien sigut publicades a la revista *Serra d'Or*. És també autor de les biografies dels polítics Josep Pallach, Jordi Pujol i Josep Tarradellas. L'any 2003 publica *L'Àguila daurada*, un recull de les entrevistes més representatives de l'autor a personalitats rellevants de la cultura catalana.

Ha obtingut els premis més importants de la literatura en català: Ciutat de Palma, 1958, 1960; Joan Santamaria de teatre, 1961; Crítica Serra d'Or, 1968, 1969, 1971, 1976, 2002, 2005; Josep Pla, 1969; Prudenci Bertrana de novel·la, 1975, 1997; Sant Jordi, 1986; Literatura Catalana de la Generalitat de Catalunya de creació literària, 1987; Joan Crexells, 1987 i 2001; Ramon Llull, 2001; Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, 2007; Premi Sant Joan, 2008. També ha estat guardonat, entre d'altres, amb el premi Boccaccio de literatura europea, 1999, per la seva obra *Mediterrànies*.

El 1988 crea l'Institut Català d'Estudis Mediterranis i és president fins al 2000.

Mor a Barcelona el 2 de juliol del 2009.

Obra a la nostra Biblioteca

- *Els argonautes*. Edicions 62, 1968. **M N POR**
- *Cada Castell i totes les ombres*. Edicions 62, 2008. **N POR**
- *Cavalls cap a la fosca*. Edicions 62, 1980. **M N POR**
- *Els Condemnats tragèdia en tres actes*. Moll, 1959. **M T POR**
- *El Cor del senglar*. Edicions 62, 2000. **M N POR**
- *Els Dies immortals*. Edicions 62, 1985. **M N POR**
- *Difunts sota els ametllers en flor*. Destino, 1981. **M N POR**
- *Divorci de Berta Barca*. Proa, 1989. **M N POR**
- *L'emperador, o, L'ull del vent*. Planeta, 2009. **M N POR**
- *Els escorpins*. Proa, 1965. **M N POR**
- *El Gran galiot*. Columna, 1997. **M JN POR**

- *Grans catalans*. Proa, 1994 (Obres completes, vol. 6). **B POR**
- *Grans catalans d'ara*. Destino, 1972. **M 92 POR**
- *Les Illes, encantades*. Edicions 62, 1984. **M 849 POR**
- *La Lluna i el Cala Llamp*. Edicions 62, 1987. **M N POR**
- *Lola i els peixos morts*. Proa, 1994. **M N POR**
- *Les maniobres de l'amor, tots els contes (1958-2001)*. Destino, 2002 **M N POR**
- *Les màscares*. Proa, 1997 (Obres completes, vol. 7). **M N POR**
- *Mediterrània onatges tumultuosos*. Proa, 1996. **M NV POR**
- *El Misteri de l'alzinar i altres contes*. Edicions 62, 1982. **M N POR**
- *El Mite d'Andratx*. Proa, 1993 (Obres completes, vol. 5). **M N POR**
- *Molts paradisos perduts*. Proa, 1993. **M N POR**
- *Olympia a mitjanit*. Planeta, 2004. **N POR**
- *Les Pomes d'or*. Edicions 62, 1980. **M N POR**
- *Les primaveres i les tardors*. Proa, 1986. **M N POR**
- *Reivindicació de la vídua Txing i altres contes*. Edicions 62, 1979. **M N POR**
- *La Revuelta permanente*. Planeta, 1978. **M 321.5 POR**
- *La Simbomba fosca tragicomèdia*. Moll, 1962. **M T POR**
- *Solnegre*. Edicions 62, 1982. **M N POR**
- *Tot Porcel*. Proa, 2008. **849 Porcel POR**
- *Tots els contes*. Destino, 1984. **M N POR**
- *Ulisses a alta mar*. Edicions 62, 1997. **M N POR**

La novel·la

L'Emperador o Lull del vent es basa en un terrible fet històric: els milers de presoners napoleònics tancats durant anys en la petita illa deserta de Cabrera, potser el primer camp de concentració de la història, on fins i tot es va practicar el canibalisme. Però sobre aquesta base sorgeix un personatge singular, misteriós i audaç, Gérard de Fleury, que, empès pel fibló desfermat per la Revolució Francesa i les guerres de Napoleó, encarna l'heroïtat i la rapacitat que comporten inextricables els grans esdeveniments. Gérard, convertit en torbadora i cruel ombra imperial, és vist a través d'un prisma èpic i de testimonis tan aviat imaginaris —el narrador Grapain o la romàntica mallorquina Alòdia— com reals: el pensador Alexis de Tocqueville i el mateix Bonaparte.

Amb aquesta novel·la, Premi Ramon Llull 2001, Baltasar Porcel aconsegueix de bell nou un relat tècnicament prodigiós, diferent, tan aventurer com visceralment complex, narrat amb el seu estil pletòric de color i de passió.

BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

FIGUERES